

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **A. I.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2018, č. j. OAM-665/ZA-ZA11-ZA19-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Žalobci **se ustanovuje** Mgr. Naďa Smetanová, advokátka se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, jako zástupkyně pro řízení o jeho kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 33.
- II. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby prostřednictvím ustanovené zástupkyně **ve lhůtě jednoho měsíce** od právní moci tohoto usnesení doplnil kasační stížnost ze dne 18. 4. 2019 o důvody, pro které napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze.
- III. Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze a rozhodnutí žalovaného specifikovaného tamtéž. Žalovaný jím rozhodl, že stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona. Podle rozhodnutí žalovaného je na základě čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) ze dne 26. 6. 2013, č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“), příslušným státem k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany Francouzská republika. Stěžovatel totiž přicestoval společně s manželkou 19. 9. 2017 z Taškentu do Paříže na základě schengenského víza Francouzské republiky, odkud pokračovali 28. nebo 29. 9. 2017 do České republiky.

[2] Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatel požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

K výroku I.

[3] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval žádostí o ustanovení zástupce z řad advokátů. Stěžovatel svůj návrh na ustanovení zástupce odůvodnil tím, že nemá dostatečné finanční prostředky k zajištění právní pomoci a zastoupení v řízení o kasační stížnosti. S kasační stížností zaslal již vyplněné Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, v němž je uvedeno, že nemá oprávnění vstupu na trh práce z důvodu svého pobytu v ČR jen na základě výjezdního příkazu. Své náklady na živobytí (11 000 Kč za bydlení a 3 000 Kč za jídlo) hradí z úspor z prodeje manželčina automobilu. Nemá žádné pravidelné příjmy ani majetek větší hodnoty. Manželka je po porodu mrtvého dítěte v péči psychiatra.

[4] Podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jsou podmínkami pro ustanovení zástupce, jehož odměnu hradí stát, jednak nedostatek prostředků účastníka (§ 35 odst. 10, věta první, ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř. s.), jednak nezbytnost ustanovení zástupce k ochraně účastnických práv (§ 35 odst. 10, věta první, s. ř. s.).

[5] Při posouzení osobních, výdělkových a majetkových poměrů stěžovatele vycházel Nejvyšší správní soud z výše uvedeného. S ohledem na situaci stěžovatele, který nemá žádné pravidelné příjmy ani majetek větší hodnoty, přičemž z důvodu jeho oprávnění k pobytu pouze na základě výjezdního příkazu tak nemá ani možnost si zajistit příjmy z výdělečné činnosti a je nucen neustále čerpat z omezených zásob svých a manželčiných úspor, soud považuje tvrzení stěžovatele o nedostatku finančních prostředků za věrohodná. Nejvyšší správní soud proto shledal splnění předpokladů pro plné osvobození od soudních poplatků a tím první podmínky pro ustanovení zástupce.

[6] Co se týče druhé podmínky pro ustanovení zástupce, tj. nezbytnosti zástupce k ochraně práv stěžovatele, soud uvádí, že v řízení o kasační stížnosti je zastoupení účastníka řízení nezbytnou podmínkou ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Při posuzování návrhu na ustanovení zástupce se tak není třeba naplněním druhé podmínky dále zabývat; potřeba zastoupení advokátem vyplývá ze zákona.

[7] Vzhledem k tomu, že v daném případě jsou splněny obě podmínky obsažené v § 35 odst. 10 s. ř. s., Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Zástupkyní mu ustanovil Mgr. Naďu Smetanovou, advokátku se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, která se mimo jiné zaměřuje na azylové a cizinecké právo. Byť stěžovatel v návrhu na ustanovení zástupce žádal o ustanovení Mgr. Viktora Klímy, advokáta se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, tomuto návrhu soud nevyhověl, neboť dne 15. 5. 2019 usnesením č. j. 8 Azs 126/2019 – 37 zdejší soud rozhodl o ustanovení výše uvedené advokátky zástupkyní stěžovatelově manželce pro řízení o její kasační stížnosti rovněž podané u zdejšího soudu a týkající se právně i skutkově společně sdíleného azylového příběhu. V takovém případě by bylo zcela nelogické a nevhodné ustanovovat stěžovateli jiného zástupce než jeho manželce. K návrhu stěžovatele je nutno podotknout, že v něm stěžovatel konstatoval pouze to, že uvedený advokát se věnuje správnímu právu a stěžovatel v něj má důvěru, aniž by však

pokračování

uvedl, z jaké zkušenosti tato důvěra pramení. Neuvedl ani žádné jiné konkrétní důvody, proč právě zastoupení Mgr. Viktorem Klímou by mělo být pro stěžovatele přínosné. Soud má za to, že za takového stavu věci nebylo nutné jeho návrhu vyhovět.

K výroku II.

[8] Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí stěžovatel v kasační stížnosti uvést, z jakého důvodu napadá rozhodnutí krajského soudu. Kasační stížnost lze podat toliko z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Formulace konkrétních důvodů (kasačních námitek) je nezbytným předpokladem perfektní kasační stížnosti, neboť stěžovatel prostřednictvím námitek vymezí okruh přezkumu rozhodnutí krajského soudu ze strany Nejvyššího správního soudu, který je uplatněnými důvody vázán (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Kasační stížnost, jež neobsahuje žádné námitky, nelze ve svém důsledku projednat.

[9] Tvrzení stěžovatele obsažená v kasační stížnosti ze dne 18. 4. 2019 nelze v tomto ohledu považovat za dostatečně konkrétní, aby je bylo možno považovat za kasační námitky. S ohledem na to nesplňuje kasační stížnost všechny náležitosti podle § 106 odst. 1 s. ř. s. a soud stěžovatele vyzval, aby prostřednictvím ustanovené zástupkyně doplnil důvody kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení (§ 106 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 35 odst. 10 s. ř. s. a § 120 s. ř. s.).

K výroku III.

[10] S ohledem na podrobný návrh na přiznání odkladného účinku a tvrzenou specifickou osobní situaci stěžovatele v důsledku vážných zdravotních problémů jeho manželky, taktéž žadatelky o udělení mezinárodní ochrany, jejíž kasační stížnost je vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 8 Azs 126/2019, Nejvyšší správní soud přímo přistoupil k posouzení stěžovatelova návrhu na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel jej odůvodnil především tím, že má v současné době v České republice pobytové oprávnění na základě výjezdního příkazu s platností do 24. 4. 2019, a poté bude předán do Francouzské republiky za účelem provedení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jeho manželka má však trvalé psychické problémy po té, kdy porodila mrtvé dítě a není schopna nyní z území České republiky vycestovat. Její stav je natolik vážný, že vyžadoval i několikadenní hospitalizaci, neboť byla nebezpečná sobě i svému okolí, a rovněž vyžaduje stěžovatelovu péči. Již dvakrát zabránil jejímu pokusu o sebevraždu. Stav manželky stěžovatel doložil několika lékařskými zprávami, z nichž vyplývá, že změna prostředí by pro ni v dané chvíli znamenala vysoké riziko dalšího zhoršení psychického stavu a přítomnost manžela (stěžovatele) je pro ni nezbytná.

[11] Přiznáním odkladného účinku podle stěžovatele nebude způsobena újma jiným osobám, neboť se jich takové rozhodnutí nedotýká. Přiznání odkladného účinku nebrání ani důležitý veřejný zájem, a to i proto, že není ve veřejném zájmu umožnit výkon rozhodnutí založeného na zcela jiném skutkovém stavu, než který je zde nyní (pozn. soudu: k porodu mrtvého dítěte došlo až po vydání napadeného rozsudku Městského soudu v Praze). Naopak je ve veřejném zájmu léčba manželky stěžovatele vzhledem k charakteristice jejího psychického onemocnění, a toto břemeno nelze vzhledem k zásadě spolupráce a loajality mezi členskými státy Evropské unie přenášet na Francouzskou

republiku. Na závěr v návrhu poukázal na nálezk Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14, z něž vyplývá, že není-li kasační stížnost zjevně nedůvodná, nelze považovat za dostatečný důvod pro nepřiznání odkladného účinku pouhou skutečnost, že má k přemístění dojít do jiného členského státu Evropské unie, který je na základě nařízení Dublin III povinen meritorně posoudit žádost cizince o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel se domnívá, že v případě jeho kasační stížnosti zjevná nedůvodnost dána není. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 33, přiznal odkladný účinek, a to i s účinky vůči rozhodnutí žalovaného.

[12] Nejvyšší správní soud věc posoudil a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku jsou splněny. K danému závěru zdejší soud dospěl i přes mimořádnou povahu odkladného účinku, která vyplývá z § 107 odst. 1 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení nemá kasační stížnost odkladný účinek, nicméně Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat. Přiznání odkladného účinku je pak posuzováno podle § 73 odst. 2 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.) a je vyhrazeno pro ojedinělé případy. Podle tohoto ustanovení musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva základní předpoklady: soud přizná kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže (i) by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže (ii) to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle citovaného ustanovení musí stěžovatel, který navrhuje odkladný účinek, předestřít taková tvrzení, z nichž lze dovodit, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by mu vznikla nepoměrně větší újma, než taková, která by jiné osobě mohla vzniknout za situace jeho přiznání, a zároveň nesmí být přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem (k tomu. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013 - 11).

[13] Nejvyšší správní soud přihlédl zejména k tvrzení stěžovatele, že by výkonem napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze, potažmo žalovaného, došlo k jeho předání do Francouzské republiky pro rozhodnutí o oprávněnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, což by mohlo významně zhoršit zdravotní, resp. psychický stav jeho manželky, která se nyní léčí z traumatu po porodu mrtvého dítěte a která je momentálně považována za osobu velice křehkého psychického stavu, pro niž je přítomnost manžela, jako jediné blízké osoby při pobytu v cizí zemi, nezbytná. Tento závěr pak vyplývá rovněž z přiložených lékařských zpráv. Nutno podotknout, že do této situace se stěžovatel ani jeho manželka nedostali vlastním zaviněním.

[14] Dále zdejší soud zohlednil skutečnost, že v řízení o kasační stížnosti stěžovatelovy manželky bylo návrhu na odkladný účinek její kasační stížnosti vyhověno usnesením ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 126/2019 - 37. I s ohledem na tuto skutečnost a s pochopením k tragické životní situaci stěžovatele a jeho manželky dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je žádoucí návrhu stěžovatele vyhovět. V opačném případě by totiž při výkonu napadeného správního rozhodnutí došlo buď k rozdělení stěžovatele a jeho manželky či k jejímu dobrovolnému přesunu do Francie s manželem, čímž by v obou případech mohla být způsobena oběma nenahraditelná nemajetková újma, neboť za takové situace lze předpokládat i výrazné zhoršení psychického stavu stěžovatelovy manželky.

pokračování

Z lékařských zpráv je však patrné, že ta potřebuje nyní co nejvíce klidu pro možnou stabilizaci svého stavu. Nejvyššímu správnímu soudu pak není známo, že by přiznání odkladného účinku mohlo nějaké osobě způsobit jakoukoli újmu a ani neshledal, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[15] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v daném případě jsou splněny podmínky nutné pro přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 téhož předpisu. Odkladný účinek v tomto případě působí nejen vůči rozsudku Městského soudu v Praze, vůči němuž směřuje kasační stížnost, ale i vůči napadenému rozhodnutí žalovaného (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96).

[16] Na závěr soud uvádí, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

K výroku II. Nevyhoví-li stěžovatel výzvě ve výroku II. tohoto usnesení ve stanovené lhůtě, tj. neodstraní vady kasační stížnosti a v řízení nebude možno pro tyto nedostatky pokračovat, soud kasační stížnost **o d m í t n e** (§ 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. května 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu